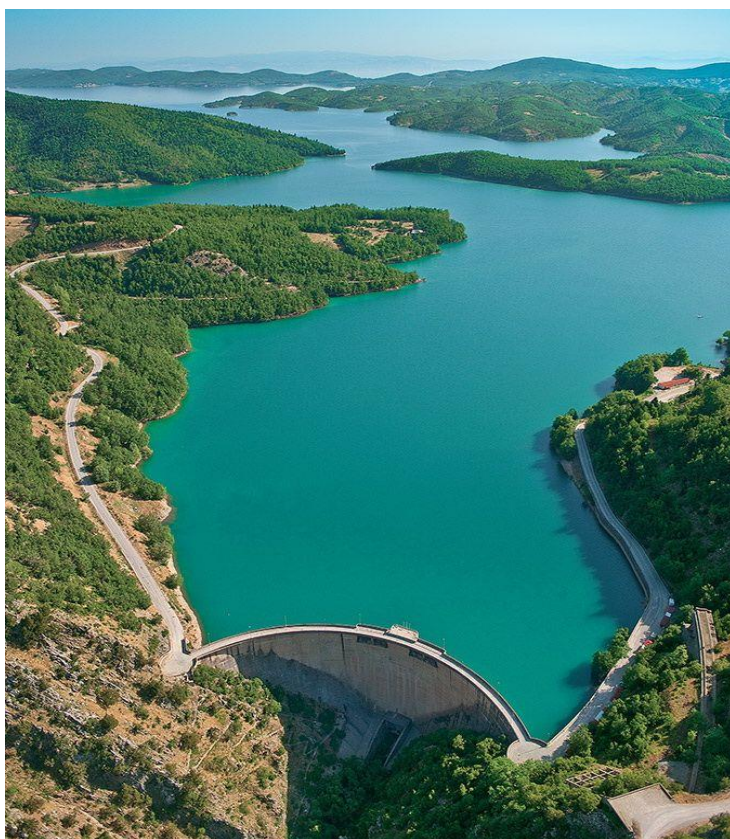

ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ
ΤΑ ΣΔΛΑΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ
ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ**

ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

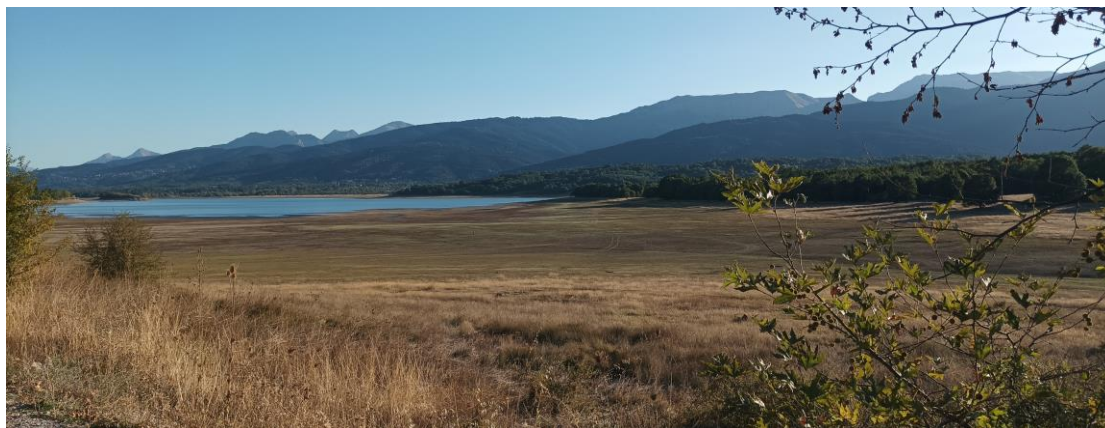

Άδεια η Λίμνη Πλαστήρα. Τυπικά βρίσκεται στο κατώτερο οικολογικό όριο (784 μ) 21/9/2025, ουσιαστικά έχει υποστεί σοβαρή περιβαλλοντική υποβάθμιση, με οικονομική και κοινωνική αντανάκλαση, περισσότερα σε λίγο.

Αυτό είναι το αποτέλεσμα λανθασμένων πολιτικών, σε λίγο καιρό η κρίση θα μετατραπεί σε κατάρρευση του παραγωγικού ιστού του Θεσσαλικού κάμπου. Το υδάτινο έλλειμμα της Θεσσαλίας είναι πρωτίστως διαχρονικό έλλειμμα πολιτικής.

Η Λίμνη Πλαστήρα βρίσκεται σήμερα κατώτατο σημείο 784 μ, το οποίο αποτελεί το κατώτατο σημείο του οικολογικού ορίου, με συνέπεια να τίθεται ουσιαστικά σε κίνδυνο η ίδια η ύπαρξή της. Αν ο επερχόμενος χειμώνας είναι ήπιος, το επόμενο καλοκαίρι θα είναι στο οικολογικό όριο, μία ακόμη ανενεργή λίμνη η οποία δεν θα μπορέσει να καλύψει καμία αρδευτική ανάγκη. Η αγροτική παραγωγή του Θεσσαλικού κάμπου θα εκτεθεί σε πρωτοφανή καταστροφή λόγω λειψυδρίας με τις ευθύνες να μετατίθενται... στην κλιματική κρίση.

Αιτία είναι η απουσία λύσης στο υδάτινο έλλειμμα της Θεσσαλίας, γεγονός που επιβαρύνει την Λίμνη Πλαστήρα, με αποτέλεσμα την επί δεκαετίες υπεράντληση υδάτων με καταστρατήγηση του αρδευτικού της χαρακτήρα με ευθύνη και επιλογή του Κράτους. Σχεδιάστηκε να αρδεύει 115.000 στρέμματα στη ζώνη του ΤΟΕΒ Ταυρωπού και κατέληξε να αποτελεί κεντρική αρδευτική πηγή για πλέον του 1.000.000 στρεμμάτων του Θεσσαλικού κάμπου. Αυτό έχει ως συνέπεια το άδειασμα της Λίμνης Πλαστήρα με πολλαπλά περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα, αλλά και να απειλείται η ίδια η ύπαρξη της Λίμνης Πλαστήρα, το περιβάλλον της οποίας αποτελεί το τουριστικό προϊόν της περιοχής, η οποία υφίσταται τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες, διότι ακυρώνεται στην πράξη ως τουριστικός προορισμός.

Κατ' επανάληψη επισημάνουμε το πρόβλημα και καταθέσαμε ολοκληρωμένες προτάσεις για την επίλυση του προβλήματος, αλλά η αντιμετώπιση περιορίστηκε στην διαχείριση του προβλήματος και όχι στην ουσιαστική αντιμετώπιση.

Προτείνουμε έργα ορεινής υδρονομίας τα οποία παραμένουν σε επίπεδο εξαγγελιών, χωρίς χρονοδιάγραμμα και δέσμευση πιστώσεων για την υλοποίηση.

Προτείνουμε ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και τον περιορισμό των απωλειών μέσα από απαρχαιωμένα δίκτυα μεταφοράς νερού τα οποία χάνουν το 60%

των μεταφερόμενων ποσοτήτων, με τραγικά αποτελέσματα. Με εξαίρεση το πρόγραμμα κλειστού δικτύου άρδευσης του ΤΟΕΒ Ταυρωπού, κανένα άλλο έργο δεν προχώρησε.

Συνταχθήκαμε με τους φορείς της Θεσσαλίας για την ολοκλήρωση των «έργων κεφαλής» μερικής μεταφοράς νερών από τον άνω ρου του Αχελώου, διότι αυτό θα είναι η μόνιμη λύση στο πρόβλημα του υδάτινου ελλείμματος της Θεσσαλίας. Τα έργα μερικής μεταφοράς νερού από τον Αχελώο αν και κατασκευάστηκαν σε μεγάλο βαθμό, σταδιακά εγκαταλείφθηκαν με αποτέλεσμα την απαξίωση και την καταστροφή τους.

Το γεγονός ότι για δεκαετίες τίποτα δεν προχωρά και όλα διαρκώς μετατίθενται για το αόριστο μέλλον, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι **το υδάτινο έλλειμμα της Θεσσαλίας είναι πρωτίστως διαχρονικό πολιτικό έλλειμμα**. Τα προβλήματα θα είχαν λυθεί, αν υπήρχε διαχρονικά ανάλογη πολιτική βούληση να λυθεί δυναμικά, όπως έπραξε ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Καραμανλής και έλυσε τον Γόρδιο δεσμό των προβλημάτων στην υπο κατασκευή Λίμνη Πλαστήρα 1955-1959. Ο Καραμανλής σε 4 μόλις χρόνια, κατασκεύασε ένα εμβληματικό έργο με πολλαπλές συνεισφορές στην Εθνική Οικονομία, την Ενέργεια, την Αγροτική Παραγωγή, τον Τουρισμό, την Ύδρευση χιλιάδων κατοίκων του κάμπου της Καρδίτσας.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Σε μελέτη του ΕΜΠ διερευνήθηκαν και έγιναν αποδεκτά δύο σενάρια για το ελάχιστο λειτουργικό ύψος. Αν η λίμνη λειτουργεί μέχρι 786 μ (ελάχιστο όριο), διατηρεί πολύ καλή ποιότητα νερού και πλησιάζει στην κατηγορία «Πολύ Καλή – Κατηγορία Ι» των ευρωπαϊκών προτύπων. Χαμηλότερα έως 784 μ , η ποιότητα πέφτει σε «Καλή – Κατηγορία ΙΙ». Όποιαδήποτε άλλη υποχώρηση της στάθμης σημαίνει κακής ποιότητας νερού και άδειασμα της λίμνης με πολλαπλές περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

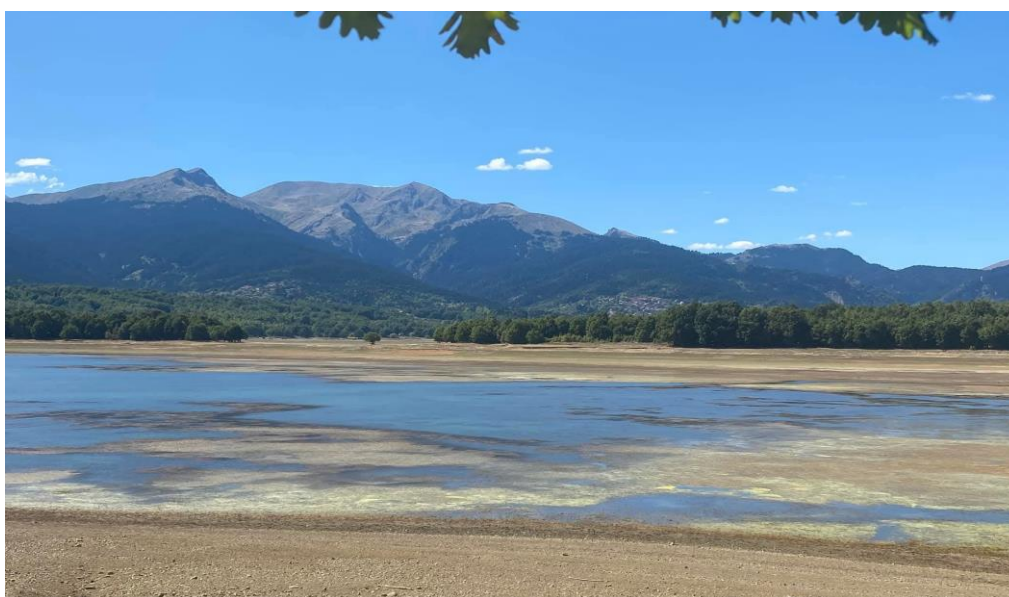
Σε κάθε περίπτωση η μείωση της στάθμης της Λίμνης κάτω του οικολογικού ορίου 786 μ έχει συνοπτικά τις εξής αρνητικές επιπτώσεις:

Πρώτη επίπτωση που επηρεάζει την ζωή χιλιάδων κατοίκων είναι η Ύδρευση, με την μακρόχρονη υποβάθμιση της ποιότητας του πόσιμου νερού το οποίο μυρίζει λάσπη! Οι Κοινότητες Νεοχωρίου, Καλυβίων Πεζούλας, Νεράϊδας, Μπελοκομίτη, Μορφοβούνι και Μεσενικόλα της Λίμνης Πλαστήρα, για την αντιμετώπιση των υδρευτικών αναγκών πίνουν εμφιαλωμένο, με οικονομικό κόστος. Ηλικιωμένοι, χαμηλοσυνταξιούχοι του ΟΓΑ, αναγκάζονται να αγοράζουν νερό στα ορεινά χωριά.

Ομοίως υποβαθμισμένη είναι η ποιότητα του νερού για την πόλη της Καρδίτσας και τα χωριά, συνολικά για 80.000 ανθρώπους που πίνουν νερό που μυρίζει χώμα. Αυτό οδηγεί τους ανθρώπους για αναζήτηση **εμφιαλωμένου νερού αυξάνοντας τα κόστη.**

Στην άρδευση και τις καλλιέργειες σε τοπικό επίπεδο, καθώς βαίνει μειούμενη η διαθεσιμότητα αρδευτικού νερού έχει επίπτωση στις αγροτικές καλλιέργειες, τόσο στη λίμνη Πλαστήρα όσο και στον κάμπο.

Υπάρχει σημαντικό Περιβαλλοντικό κόστος διότι έχουμε ανατροπή της Οικολογικής ισορροπίας και σημαντική επιβάρυνση των τοπικών οικοσυστημάτων. Η μείωση του υδάτινου όγκου της λίμνης μειώνει τον ζωτικό χώρο για υδρόβια ή παρυδάτια είδη φυτών και ζώων. Πιθανή υποβάθμιση της ποιότητας του νερού λόγω συγκέντρωσης ρυπαντών, χλωροφύλλης κλπ, όταν ο όγκος νερού μειώνεται. Επίσης παρατηρούνται διαβρωτικά και άλλα φαινόμενα, με ειδικό επιστημονικό και περιβαλλοντικό ενδιαφέρον.

Η Αισθητική υποβάθμιση του Φυσικού Περιβάλλοντος και του Τοπίου είναι φανερή, διότι με την υποχώρηση των υδάτων, αποκαλύπτεται η “νεκρή ζώνη” ξερή λάσπη με βαθιές χαρακιές, χωρίς ζωή. Η Λίμνη χάνει την ταυτότητά της και μετατρέπεται σε μια μικρή λιμνοδεξαμενή, η οποία περιβάλλεται από “νεκρή ζώνη” χωρίς ενδιαφέρον.

Ο Τουρισμός επηρεάζεται δεδομένου ότι ακυρώνεται η τουριστική χρήση της λίμνης, όπως π.χ. οι δραστηριότητες στη λίμνη, η θέα, η ψυχαγωγία, η απουσία ενδιαφέροντος λόγω υποβαθμισμένης εικόνας και μειωμένων υδατικών επιπέδων, με αντίκτυπο στο σύνολο της Οικονομίας του Νομού Καρδίτσας.

Όλα τα ανωτέρω έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία που βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στον οικότουρισμό και τις εναλλακτικές μορφές.

Οι μεγάλες εναλλαγές της στάθμης, ουσιαστικά ακυρώνουν τις όποιες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που έχουν ως προϋπόθεση την ύπαρξη της Λίμνης ως ολοκληρωμένο τοπικό οικοσύστημα και όχι μια υποβαθμισμένη λιμνοδεξαμενή, χωρίς αισθητική αξία και ταυτότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: για την αντιμετώπιση των ανωτέρω επιβάλλεται να επαναπροσδιοριστεί το οικολογικό όριο με την θεσμοθέτηση ενός ελάχιστου λειτουργικού ύψους που θα διασφαλίζει την ποιότητα υδρεύσιμου νερού, αλλά και συνολικά την Διαχείριση των υδατικών πόρων μέσα από καθαρές πολιτικές, με διατήρηση του οικοσυστήματος, των περιβαλλοντικών αλλά και ανθρώπινων αναγκών.

ΣΔΛΑΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Οι αιτίες που δημιουργούν το πρόβλημα είναι ότι η προσφορά υδάτινων πόρων βαίνει σταδιακά μειούμενη, με διαπιστωμένο έλλειμμα - 25% των ετήσιων εισροών που είχαμε άλλοτε. Αντίθετα η ζήτηση νερού βαίνει διαρκώς αυξανόμενη, δεδομένου ότι ο πρωτογενής τομέας, οι επιχειρήσεις τουρισμού, η Βιομηχανία, οι καταναλωτικές ανάγκες ύδρευσης, διαρκώς αυξάνονται. Η αναντιστοιχία εισροών / εκροών δεν καλύπτεται με άλλους τρόπους, συνεπώς η μερική μεταφορά νερού από τον Αχελώο, μαζί με τα άλλα έργα ορεινής υδρονομίας και κλειστά δίκτυα άρδευσης είναι μονόδρομος.

Η **Συντονιστική Επιτροπή Φορέων Αιτωλοακαρνανίας**, φορέας στον οποίο συμμετέχουν Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Δήμοι της Αιτωλοακαρνανίας, επιμελητήρια και άλλοι φορείς, προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας με αίτηση ακύρωσης με αντικείμενο την ακύρωση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, ως προς το σκέλος της μερικής μεταφοράς νερού από τον άνω ρου του Αχελώου προς Θεσσαλία.

Η προσφυγή των Φορέων της Αιτωλοακαρνανίας με αντικείμενο την ακύρωση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, είναι πολιτικά, ηθικά, νομικά απαράδεκτη, για πολλούς λόγους, ενδεικτικά παραθέτουμε τα εξής επιχειρήματα:

1) Τα νερά κάποτε θεωρούνταν Δημόσιο Κοινωνικό Αγαθό, σήμερα με την κλιματική κρίση έχουν αναβαθμιστεί σε πολύτιμο υδάτινο εθνικό απόθεμα σε ανεπάρκεια, γεγονός που πρέπει να τα διαχειριστούμε ανάλογα και όχι με όρους τοπικότητας και ιδιοκτησιακών αντιλήψεων. **Το νερό είναι πολύτιμος εθνικός πόρος και δεν έχει ιδιοκτήτη άλλον από το Ελληνικό Κράτος.**

2) Οι πηγές του Αχελώου ξεκινούν από τα βουνά της Δυτικής Θεσσαλίας και συνεπώς έχει και η Θεσσαλία δικαιώματα στο νερό, ο Αχελώος δεν είναι ιδιοκτησία φορέων και συλλόγων της Αιτωλοακαρνανίας. Είναι αδιανόητο ο Θεσσαλικός κάμπος να αργοσβήνει και οι οικολογούντες να άδουν το δικό τους αφήγημα επί “εμπιπραμμένων οικιών”.

3) Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, είναι επιχειρησιακά εργαλεία που προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή και την Ελληνική νομοθεσία, με αντικείμενο την διαχείριση των υδάτινων πόρων, την

αντιμετώπιση της λειψυδρίας, της απώλειας οικοσυστημάτων κ.α. Συνεπώς είναι αδιανόητο κάποιος να επιμένουν σε ιδιοκτησιακές αντιλήψεις σε δημόσιο πόρο.

4) Το Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο αναγνωρίζει δικαιώματα σε όλους του παρόχθιους πληθυσμούς, οι οποίοι παρακρατούν αναλογικά τις ποσότητες νερού που δικαιούνται, είναι αδιανόητο ποτάμια στην Βαλκανική και την Ευρώπη να τα μοιράζονται αρμονικά τα όμορα κράτη, και η Θεσσαλία με την Αιτωλοακαρνανία να ερίζουν για μερική μεταφορά νερού, περί τα 250 εκατομμύρια από τα 4.000.000.000 κυβικά μέτρα νερού που καταλήγουν στη θάλασσα....

5) Όσο η Θεσσαλία στερείται το νερό του Αχελώου, λόγω αντιδράσεων της Αιτωλοακαρνανίας, μεταφέρονται στην Εθνική Οικονομία πολλά προβλήματα, με πρώτο θύμα την Λίμνη Πλαστήρα, η υποβάθμιση της οποίας θέτει σε αμφισβήτηση την ίδια την ύπαρξή της ως περιβαλλοντικό οικοσύστημα, ακυρώνει τον τουριστικό χαρακτήρα, οδηγεί σε οικονομική και κοινωνική καταστροφή.

6) Όσο η Θεσσαλία στερείται το νερό του Αχελώου, διαιωνίζεται το υδάτινο έλλειμμα στη Θεσσαλία, η οποία δεν μπορεί να αναπληρώσει από άλλες πηγές τις ποσότητες που χρειάζεται. Αναδεικνύεται ένα από τα πιο κρίσιμα περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά προβλήματα της Ελλάδας, δεδομένου ότι η Θεσσαλική πεδιάδα είναι η μεγαλύτερη αγροτική περιοχή της χώρας, με εντατικές καλλιέργειες βαμβακιού, καλαμποκιού, σιτηρών και κηπευτικών, καλλιέργειες με ανάγκη άρδευσης η ζήτηση των οποίων ξεπερνά κατά πολύ τις προσφερόμενες ανανεώσιμες ποσότητες νερού από την Φύση. Το έλλειμμα υπολογίζεται σε 400–600 εκατ. κυβικά μέτρα νερού ετησίως.

7) Για την κάλυψη του υδάτινου ελλείμματος χιλιάδες αγρότες οδηγήθηκαν ιδιωτικά στην αναζήτηση νερού με γεωτρήσεις, ανεξέλεγκτες και παράνομες στην πλειοψηφία. Η **υπεράντληση των υπόγειων υδροφορέων** έχει ως αποτέλεσμα την πτώση στάθμης στα υπόγεια δίκτυα έως και 200 μέτρα σε ορισμένες περιοχές, με αποτέλεσμα την υφαλμύρωση, την εδαφική υποβάθμιση, την οικολογική καταστροφή το μέγεθος της οποίας είναι ανυπολόγιστο.

8) Η κλιματική κρίση προκαλεί ήδη ξηρασίες, αλλά και ακραία καιρικά φαινόμενα όπως οι πλημμύρες του **Ιανού** και του **Daniel**, στοιχεία τα οποία οξύνουν το πρόβλημα. Τα τελευταία χρόνια φαίνεται ότι οι βροχοπτώσεις έχουν περιοριστεί, ενώ έχουν σχεδόν εξαφανιστεί οι χιονοπτώσεις, το ύψος του χιονιού στις κορυφές είναι μόλις 20 εκατοστά εκεί που άλλοτε έπεφτε χιόνι 5 και 10 μέτρα.

Ο σχεδιασμός έργων ορεινής υδρονομίας επιβάλλεται διότι υπηρετούν διπλό στόχο, πρώτα ενισχύουν την αντιπλημμυρική θωράκιση της Θεσσαλίας με την συγκράτηση

των όμβριων υδάτων σε λιμνοδεξαμενές και δεν θα πλημυρίσει ξανά ο Θεσσαλικός κάμπος, έπειτα ενισχύεται ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας και εξασφαλίζονται βοηθητικές αρδευτικές δεξαμενές για ανακούφιση μέρους των αναγκών της αγροτικής παραγωγής.

9) Όσο δεν δίνεται λύση στο υδάτινο έλλειμμα της Θεσσαλίας, υπάρχει ορατός κίνδυνος εξόδου αγροτών από το επάγγελμα μεταξύ των άλλων διότι το κόστος άρδευσης ανεβάζει το συνολικό κόστος παραγωγής, με αποτέλεσμα να καθίσταται προβληματική η ενασχόληση με την αγροτική παραγωγή.

10) Η αντιμετώπιση του συνολικού κόστους παραγωγής οφείλει να αποτελέσει μέρος της εθνικής αγροτικής πολιτικής. Εκτός από την διασφάλιση αρδευτικών έργων υποδομής, παράλληλα πρέπει να αντιμετωπιστεί το ενεργειακό κόστος, η χρήση λιπασμάτων/φυτοφαρμάκων καθώς και άλλων συντελεστών που αυξάνουν το κόστος παραγωγής και καθιστούν μη ανταγωνιστικά τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα.

Η μη μεταφορά μερικής ποσότητας νερού από τον άνω ρου του Αχελώου, σε συνδυασμό με την μείωση των βροχοπτώσεων / χιονοπτώσεων λόγω κλιματικής κρίσης, θα οδηγήσει τους αγρότες ακόμα περισσότερο στην αναζήτηση νερού με υπόγεια άντληση, με υψηλότερο ενεργειακό κόστος και μεγαλύτερη περιβαλλοντική καταστροφή, με κίνδυνο σε βάθος χρόνου την εγκατάλειψη της αγροτικής γης. Περιορίζοντας τις καλλιέργειες υπάρχει κίνδυνος επισιτιστικής αστάθειας, ειδικά αν δεν βρεθούν εναλλακτικές λύσεις οικονομικά συμφέρουσες.

Οι οικονομικές ζημιές στην αγροτική οικονομία και η μη διασφάλιση όρων βιωσιμότητας των αγροτών, μοιραία θα επιφέρουν κοινωνικές αλλαγές και βαθύτερες επιπτώσεις, πλέον των όσων προαναφέρθηκαν: όλα αυτά, σε συνδυασμό με το άλλο μεγάλο εθνικό πρόβλημα, το δημογραφικό, θα οδηγήσει σε σταδιακή εγκατάλειψη της καλλιέργειας γης, της υπαίθρου, των ίδιων των χωριών.

Οι οικολογικές επιπτώσεις είναι ήδη μεγάλες διότι υπάρχει ορατός κίνδυνος υποβάθμισης λιμνών και ποταμών, απώλειας τοπικών υδροβιοτόπων, αυτό επιφέρει μείωση της βιοποικιλότητας και περαιτέρω συνολική υποβάθμιση του Περιβάλλοντος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Α) Η μερική μεταφορά νερού από τον άνω ρου του Αχελώου αποτελεί αδήριτη ανάγκη. Η ολοκλήρωση των τελευταίων έργων και η άμεση ενίσχυση του υδάτινου αποθέματος της Θεσσαλίας με βάση το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, ως προς το σκέλος της μερικής μεταφοράς νερού από

τον άνω ρου του Αχελώου προς Θεσσαλία, οφείλει να αποτελέσει εθνική πολιτική προτεραιότητα.

Η νομική, ηθική, πολιτική, οικονομική πραγματικότητα, καθώς και η κοινωνική αναγκαιότητα ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, είναι επιχειρήματα που καταρρίπτουν τις αιτιάσεις των Αιτωλοακαρνάνων, οι οποίοι εμμένουν σε επιλογές ξεπερασμένες από τα δεδομένα και τις ανάγκες της Ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας.

Β) Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας, σε συνδυασμό με την δημιουργία των εξαγγελθέντων φραγμάτων σε Μουζάκι, Πύλη και Φάρσαλα, οφείλει να επανεξετάσει τον αρδευτικό ρόλο της Λίμνης Πλαστήρα, διασφαλίζοντας την βιωσιμότητά της ως οικοσύστημα, ως υδρευτική πηγή, ως τοπικό οικονομικό – τουριστικό οικότοπο.

Η λίμνη Πλαστήρα δικαιούται ένα νέο οικολογικό όριο το οποίο οφείλει το Κράτος να θεσπίσει διότι είναι ζήτημα επιβίωσης του οικοσυστήματος. Από το 1959, χρονιά που έκλεισε το θυρόφραγμα και σχηματίστηκε η Λίμνη, δημιουργήθηκαν νέα δεδομένα.

Όλοι σήμερα μιλάνε για την τήρηση του οικολογικού ορίου, το οποίο ξεκινά από το 786 μ. και κλείνει στο 784 μ., όμως αυτό είναι πλασματικό διότι η λίμνη έχει υποστεί προσχώσεις όλα αυτά τα χρόνια, πόσο δε μάλλον από τα ακραία καιρικά φαινόμενα “Ιανός” και “Daniel”.

Ο επαναπροσδιορισμός του οικολογικού ορίου πρέπει να προέλθει μέσα από σοβαρή μελέτη με όλα τα δεδομένα, αρχής γενομένης από τα αρχικά σχέδια κατασκευής, την “μελέτη Ξανθόπουλου” με την οποία θεσπίστηκε το οικολογικό όριο 786 μ -784 μ, τα

νέα δεδομένα με τις προσχώσεις που έχει υποστεί (2020 και 2023), αλλά και με τις ανάγκες που έχει το ίδιο το οικοσύστημα της Λίμνης Πλαστήρα το οποίο οφείλουμε να σεβαστούμε και όχι να το αντιμετωπίζουμε ως απλή λιμνοδεξαμενή, αγνοώντας τις άλλες περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους.

Συνεπώς ο ΟΔΥΘ οφείλει να αναδείξει σε προτεραιότητα τον επαναπροσδιορισμό του νέου οικολογικού ορίου της Λίμνης Πλαστήρα, πρωτίστως διότι πρέπει να γνωρίζει ποιές θα είναι οι μελλοντικές δυνατότητες της Λίμνης Πλαστήρα και με ποιο ποσοστό μπορεί αν συνεισφέρει στο μίγμα για την άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου.

Ζητάμε την άμεση χρηματοδότηση από το Κράτος μιας σοβαρής μελέτης που θα εκπονήσει ο ΟΔΥΘ, για την φέρουσα αποταμιευτική ικανότητα της Λίμνης Πλαστήρα.

Επιβάλλεται 65 χρόνια μετά το κλείσιμο του θυροφράγματος και την εναπόθεση ανυπολόγιστης ποσότητας φερτών υλικών μετά από τους καταστροφικούς κυκλώνες «Ιανός» (2020), «Daniel» και «Elias» (2023), μία σοβαρή συγκριτική μελέτη η οποία θα συνδυάζει τα δεδομένα της αρχικής μελέτης των Γάλλων με βάση την οποία δημιουργήθηκε η Λίμνη, της μελέτης Ξανθόπουλου με βάση την οποία προτάθηκε το οικολογικό όριο της λίμνης Πλαστήρα από τα 786 μέχρι τα 784 μέτρα.

Γ) Για την προστασία του οικοσυστήματος της Λίμνης Πλαστήρα, επανερχόμαστε σε παλαιότερη πρόταση για θέσπιση ειδικού ανταποδοτικού τέλους Περιβάλλοντος σε όσους υδρεύονται και αρδεύονται από τη Λίμνη Πλαστήρα. Ομοίως να ισχύσει και στις εταιρίες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος η θέσπιση ειδικού τέλους για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει η ΔΕΗ από την Λίμνη Πλαστήρα, κατά το πρότυπο του ειδικού τέλους (ETMEAP) με στόχο την δημιουργία ενός “Πράσινου Ταμείου Λίμνης Πλαστήρα”, με στόχο την εξεύρεση πόρων που θα διατίθενται αποκλειστικά για την προστασία του Περιβάλλοντος της λίμνης.

Δ) Παράλληλα το Κράτος μέσω του ΟΔΥΘ, οφείλει να θεσπίσει μέτρα και ασφαλιστικές δικλίδες για περιορισμό της σπατάλης του αρδευτικού νερού, καθιστώντας όλους μας συμμέτοχους στην ευθύνη και το κόστος διαχείρισης του αρδευτικού νερού.

Είναι αδήριτη ανάγκη να γίνει σχέδιο διαχείρισης των υδάτων, με σταδιακή αντικατάσταση όλων των παραδοσιακών συστημάτων άρδευσης με κλειστά δίκτυα και έξυπνα συστήματα και ορθολογικό προγραμματισμό.

Να γίνουν μελέτες για την **διαχείριση επιφανειακών υδάτων με μικρά φράγματα** και λιμνοδεξαμενές, με αξιοποίηση των ποταμών και συγκράτηση των νερών εντός της

Θεσσαλικής πεδιάδας με στόχο την ενίσχυση του υδροφόρου ορίζοντα και την αποκατάσταση της καταστροφής από τις ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις.

Ε) Σε συνεργασία με την Επιστημονική Κοινότητα να κάνουμε την μετάβαση σε ένα άλλο καλλιεργητικό μοντέλο το οποίο θα δίνει τα ίδια ή και μεγαλύτερα εισοδήματα με νέες καλλιέργειες που θα έχουν λιγότερο υδροβόρες καλλιέργειες και μεγαλύτερη προοπτική. Πρέπει να πάμε σε αναδιάρθρωση των καλλιεργειών κάνοντας στροφή σε μία Ποιοτική και Βιώσιμη γεωργία με όρους Καινοτομίας και δημιουργία συνθηκών μετάβασης σε ένα μοντέλο που θα κρατά την Ποιότητα και την Παράδοση, αλλά θα δίνει μεγαλύτερα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Ο Θεσσαλικός κάμπος υπό προϋποθέσεις μπορεί να εξελιχθεί σε ένα καλλιεργητικό πάρκο ενός αγροδιατροφικού τομέα που θα καλύπτει τις ανάγκες της χώρας για να σταματήσει να εισάγει και να αρχίσει να εξάγει προϊόντα.

Αυτό όμως απαιτεί νέες αντιλήψεις και συνεργασία αγροτών – κράτους, εταίροι έντιμοι οι οποίοι θα συν-διαμορφώνουν πολιτικές διαχείρισης νερού και προϊόντων.

Στ) Ολοκληρώνοντας τις προτάσεις, όλα τα ανωτέρω πρέπει να συνδυαστούν με πολιτικές επανακατοίκησης της Υπαιθρου και των χωριών, διότι αν συνεχιστεί η αδιαφορία και η αστικοποίηση, σε λίγες δεκαετίες θα εγκαταλειφθεί και ο Θεσσαλικό κάμπος, όπως τα ορεινά χωριά. Στις πολιτικές αυτές ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για την γυναικεία απασχόληση και επιχειρηματικότητα, ώστε η Γυναίκα να καταστεί οικονομικά ανεξάρτητη για να μπορεί να παραμείνει στην ύπαιθρο.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ:

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα με υψηλό αίσθημα ευθύνης, αλλά και την σοβαρότητα που απαιτεί η διαχείριση του προβλήματος, απέφυγε τον λαϊκισμό και τις φθηνή δημαγωγία για δημιουργία πρόσκαιρων εντυπώσεων. Επέλεξε να συμβάλλει με ουσιαστικές προτάσεις και με υπεύθυνη πολιτική στάση. Στο πλαίσιο αυτό το οικολογικό πρόβλημα της Λίμνης Πλαστήρα έχει τεθεί κατ' επανάληψη σε όλες τις συσκέψεις και κατ' ιδίαν συναντήσεις:

- Διαχρονικά με υπουργούς της Κυβέρνησης, (ΥΠΕΝ – ΥΠΑΑΤ, κα.) ακόμα και τον ίδιο τον πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη, στο περιθώριο συνάντησης.
- Διαχρονικά με τους περιφερειάρχες Θεσσαλίας κ. κ. Αγοραστό, Δ. Κουρέτα,

- Σε ειδικές συσκέψεις θεσμικών οργάνων και όλες τις εκδηλώσεις για το Περιβάλλον.
- Στη διοίκηση του νεοσύστατου ΟΔΥΘ, το ΔΣ του οποίου πραγματοποίησε συμβολικά την πρώτη του επίσκεψη στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, όπου με την διοίκηση του Δήμου συζητήθηκε το πρόβλημα και οι ενδεδειγμένες λύσεις.
- Στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, σε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά δίκτυα, παντού όπου θεωρούσαμε ότι έπρεπε να αναδείξουμε το θέμα
- Προπαντός όμως με έγγραφα και τεκμηριωμένα υπομνήματα στην Κυβέρνηση, τους βουλευτές, την Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση, ενδεικτικά αναφέρουμε τις προτάσεις της τελευταίας 3ετίας, 2023 – 2025, ως εξής:

Αρ. Πρωτ. 13567/18-3-2023:

A) Δέκα άξονες για την Ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας

B) Λειτουργία του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (ΟΔΥΘ) και Ορθολογική Διαχείριση της Λίμνης Πλαστήρα

Αρ.πρωτ. 4109/25-4-2023 «Λήψη μέτρων για την Ορθολογική Αξιοποίηση του υδάτινου αποθέματος και την Προστασία της Λίμνης Ν. Πλαστήρα»

Από 18/12/2023 υπόμνημα, «Προτάσεις για την οργάνωση του ενιαίου φορέα - Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (ΟΔΥΘ) και την Ορθολογική Διαχείριση της Λίμνης Πλαστήρα»

Αρ. Πρωτ. 5183/29-7-2024 Εξαιρετικώς επείγον: «Διάσωση της λίμνης Πλαστήρα από υπεράντληση υδάτινων αποθεμάτων για αρδευτική χρήση»

Αρ.Πρωτ. 5979, 28-8-2024 «Κατάθεση σχεδίου Διαχείρισης Υδάτινων Αποθεμάτων Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, προς συζήτηση στην ειδική συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου 30/8/2024

Αρ. Πρωτ. 1973/17-3-2025 εξαιρετικώς επείγον υπόμνημα «Διάσωση της λίμνης Πλαστήρα από υπεράντληση υδάτινων αποθεμάτων για αρδευτική χρήση τους επόμενους μήνες και οριστική επίλυση του αρδευτικού προβλήματος»

Αρ. Πρωτ. 8936/25-9-2025 εξαιρετικώς επείγον υπόμνημα με «Προτάσεις για την Διάσωση της Λίμνης Πλαστήρα μέσα από τα ΣΔΛΑΠ Θεσσαλίας και την Ορθολογική Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων.

Αντί επιλόγου:

Το 1925 ο οραματιστής Ν. Πλαστήρας, πριν 100 χρόνια, συνέλαβε την ιδέα της ομώνυμης Λίμνης, την οποία υποστήριξε στην πράξη και άλλαξε την πραγματικότητα του τόπου.

Το 1959, μόλις δέκα (10) χρόνια μετά την Κατοχή και τον Εμφύλιο, κλείνει το θυρόφραγμα και σχηματίζεται η λίμνη Πλαστήρα. Η γονατισμένη μεταπολεμική Ελλάδα σε χρόνο ρεκόρ δημιουργεί ένα μεγάλο έργο παραγωγής εναλλακτικής ενέργειας, με αρδευτικό και υδρευτικό χαρακτήρα, με σπουδαία προοπτική τουριστικής ανάπτυξης.

Το 2025 η ισχυρή όσο ποτέ άλλοτε Ελλάδα, μέλος της ΕΕ, με ενιαίο νόμισμα και οικονομική στήριξη, με αναβαθμισμένο επιστημονικό και επιχειρησιακό υπόβαθρο, οφείλει να απαντήσει δυναμικά στις προκλήσεις των καιρών και να λάβει ανάλογες αποφάσεις.

Οι επιλογές είναι πολιτικές και οι ευθύνες όλων μας διακριτές.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα με υψηλό αίσθημα ευθύνης, αλλά και την σοβαρότητα που επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν τα μείζονα θέματα Ανάπτυξης της χώρας μας, επέλεξε την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας, χωρίς λαϊκισμούς και πολιτικές σκοπιμότητες.

Καταθέσαμε ρεαλιστικές προτάσεις που δίνουν οριστική λύση στο πρόβλημα της λειψυδρίας. Αν γίνουν δεκτές, θα έχουμε μεσο-μακροπρόθεσμα λύση στο πρόβλημα. Αν όχι, η κατάρρευση του παραγωγικού ιστού της Θεσσαλίας είναι προδιαγεγραμμένη, όπως και η καταδίκη της Λίμνης Πλαστήρα σε μια ανενεργή υδατοδεξαμενή, όπως αυτή της Λίμνης Σμοκόβου που βρίσκεται κάτω από το οικολογικό όριο, χωρίς να συνεισφέρει στην άρδευση.

Τέλος, είμαστε έτοιμοι να συνεισφέρουμε στην καλύτερη οργάνωση και διαχείριση του υδάτινου αποθέματος, κυρίως με βάση την εμπειρία της Λίμνης Πλαστήρα για το κοινό σκοπό της Θεσσαλίας και της χώρας ευρύτερα.

Με εκτίμηση

**Παναγιώτης Νάνος
Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα**